

ที่ มท ๐๓๐๙.๑๐/๑๓๕๐๒

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม.๑๐๒๐๐

๒๒ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง การแก้ไขกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘
เกี่ยวกับการขอสัญชาติไทย การแปลงสัญชาติเป็นไทย การสละสัญชาติไทยและการกลับคืนสัญชาติไทย
เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บันทึกข้อความรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘
๓. ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ แบบการขอสัญชาติไทย การแปลงสัญชาติเป็นไทย
การสละสัญชาติไทย การกลับคืนสัญชาติไทย และค่าธรรมเนียม พ.ศ. และบันทึก
หลักการและเหตุผล
๔. ตารางเปรียบเทียบกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติสัญชาติ
พ.ศ. ๒๕๐๘ กับร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ แบบการขอสัญชาติไทย การ
แปลงสัญชาติเป็นไทย การสละสัญชาติไทย การกลับคืนสัญชาติไทย และค่าธรรมเนียม พ.ศ.

ด้วยกระทรวงมหาดไทย ขอเสนอเรื่องการแก้ไขกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๐) ออกตามความใน
พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ เกี่ยวกับการขอสัญชาติไทย การแปลงสัญชาติเป็นไทย การสละสัญชาติ
ไทยและการกลับคืนสัญชาติไทย มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอ
คณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี
พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๕) รวมทั้งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
และเป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านการบริหารราชการแผ่นดิน การปรับปรุงกฎระเบียบ
เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน โดยรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับกับการบริหาร
ราชการกระทรวงมหาดไทย ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าว
มีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง
บัญญัติว่า รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็นและยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็น
หรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้า
เพื่อไม่ให้เป็นการกีดกันประชาชนและดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่างๆ ได้โดยสะดวก
และสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติให้หน่วยงาน
ของรัฐทุกแห่งตรวจสอบกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบทุกฉบับ เพื่อดำเนินการออกกฎหมายลำดับรองให้ทัน
ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๒๒ ของพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผล
สัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ อย่างเคร่งครัด เพื่อมิให้เกิดปัญหาข้อกฎหมาย

๑.๓ กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ได้
บังคับใช้มาเป็นเวลานาน ไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญและไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติสัญญาชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ได้บังคับใช้มาเป็นเวลานาน ไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญและไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน ประกอบกับเป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ แบบการขอสัญญาชาติไทย การแปลงสัญญาชาติเป็นไทย การสละสัญญาชาติไทย การกลับคืนสัญญาชาติไทย และค่าธรรมเนียม เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสัญญาชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม จึงจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติสัญญาชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ได้บังคับใช้มาเป็นเวลานาน ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ วรรคหนึ่งบัญญัติว่า รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็นและยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้า

๔. สำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

กระทรวงมหาดไทย เสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ แบบการขอสัญญาชาติไทย การแปลงสัญญาชาติเป็นไทย การสละสัญญาชาติไทย การกลับคืนสัญญาชาติไทย และค่าธรรมเนียม พ.ศ. โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๑. กฎกระทรวงนี้ให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเวลาหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

๒. ยกเลิกกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติสัญญาชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘

๓. กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการ การขอสัญญาชาติไทยของหญิงซึ่งเป็นคนต่างด้าว และได้สมรสกับชายผู้มีสัญชาติไทย

๔. กำหนดการขอมีสัญชาติไทยของหญิงต่างด้าวที่มีสามีเป็นผู้มีสัญชาติไทย การขอแปลงสัญญาชาติเป็นไทย การขอกลับคืนสัญชาติไทย และการขอสละสัญญาชาติไทย ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยสำหรับผู้ยื่นคำขอที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านหรือทะเบียนประวัติตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นคำขอที่กรมการปกครอง สำหรับผู้ยื่นคำขอที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านหรือทะเบียนประวัติตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในจังหวัดอื่น นอกเขตกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นคำขอที่จังหวัด สำหรับผู้ยื่นคำขอที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างประเทศ ให้ยื่นคำขอที่สถานเอกอัครราชทูต หรือสถานกงสุลใหญ่ หรือส่วนราชการในสังกัดกระทรวงการต่างประเทศที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่น ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ด้านกงสุล

๕. กำหนดระยะเวลาในการพิจารณาและในการตรวจสอบคุณสมบัติในการขอมีสัญชาติไทย หรือการขอแปลงสัญญาชาติเป็นไทย โดยพนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จตามขั้นตอนและระยะเวลาภายในเก้าสิบวัน หรือหนึ่งร้อยยี่สิบวันกรณียื่นที่ต่างประเทศ นับแต่วันที่ได้รับคำขอพร้อมด้วยหลักฐานถูกต้องครบถ้วนตามแต่กรณี โดยให้ขยายออกไปได้อีกครั้งละไม่เกินสามสิบวันแต่ต้องไม่เกินสองครั้ง และต้องเป็นกรณีที่มีเหตุจำเป็นเท่านั้น ซึ่งให้แจ้งผู้ยื่นคำขอทราบเหตุความจำเป็นก่อนจะครบกำหนดเวลาด้วย และให้รวบรวมคำขอพร้อมด้วยพยานหลักฐานส่งให้กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ภายในเจ็ดวัน

๖. กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกหนังสือสำคัญการแปลงสัญญาชาติเป็นไทยให้แก่ผู้ที่ได้สัญชาติไทยไว้เป็นหลักฐานโดยเรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนด

๗. กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการ การสละสัญญาชาติไทย

๘. กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการ การขอกลับคืนสัญชาติไทย โดยบุคคลซึ่งเคยมีสัญชาติไทยและได้สัญชาติไทย

๙. กำหนดให้คนต่างด้าวที่ขอแปลงสัญชาติเป็นไทย จะต้องมีความรู้ภาษาไทย จะต้องพูดและฟังภาษาไทยเข้าใจได้ โดยผ่านการทดสอบจากคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการกถนงเกี่ยวกับสัญชาติตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการดังกล่าวกำหนดหรือมีหนังสือรับรองจากสถานศึกษาที่ได้รับการรับรองจากกระทรวงศึกษาธิการที่แสดงว่าเป็นผู้ผ่านการศึกษาเล่าเรียนจากสถานศึกษาในประเทศไทย ไม่ต่ำกว่าระดับประถมศึกษา

๑๐. กำหนดค่าธรรมเนียมและเบ็ดเตล็ด เกี่ยวกับแบบคำขอสัญชาติไทย การแปลงสัญชาติเป็นไทย สละสัญชาติไทยและกลับคืนสัญชาติไทย โดยกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและการยกเว้นค่าธรรมเนียมให้สอดคล้องกับค่าเงินในปัจจุบัน

๑๑. บทเฉพาะกาลกำหนดระยะเวลาในส่วนที่เกี่ยวกับพนักงานเจ้าหน้าที่และสถานที่ยื่นคำร้องการขอถือสัญชาติไทยตามสามี การขอแปลงสัญชาติเป็นไทย การขอสละสัญชาติไทย และการขอกลับคืนสัญชาติไทย ให้ใช้ปฏิบัติเมื่อพ้นกำหนดเวลา ๑ ปี นับแต่วันที่กฎกระทรวงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

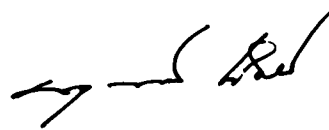
๕. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า การแก้ไขกฎกระทรวงเรื่องนี้มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ได้บังคับใช้มาเป็นเวลานาน ไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญและไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน ดังนั้น เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านการบริหาร การรักษาความสงบเรียบร้อย และความมั่นคงของชาติ รวมทั้งการคุ้มครองสิทธิของประชาชน จึงเป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการแบบการขอสัญชาติไทย การแปลงสัญชาติเป็นไทย การสละสัญชาติไทย การกลับคืนสัญชาติไทย และค่าธรรมเนียม เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(อนุพงษ์ เผ่าจินดา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

โทร. ๐ ๒๗๙๑ ๗๔๒๗